

Ἡ Σύναξις τῶν Προστατῶν καὶ Ἐφόρων τῆς νήσου Λευκάδος Ἀγίων

Τοῦ Ἀρχιμ. Ἰωαννικίου Ζαμπέλη

Κάθε πρώτη Κυριακή μετὰ τὴν 15η Αὐγούστου ἡ τοπικὴ μας Ἐκκλησία τιμᾷ μὲ ἕναν κοινὸ ἑορτασμὸ τὸ σύνολο τῶν Ἀγίων, τοὺς ὁποίους ὁ «*χριστῶννυμος λαὸς τῆς νήσου Λευκάδος*» ἀναγνωρίζει διαχρονικὰ ὡς εὐεργέτες του σὲ δύσκολες στιγμὲς καὶ μεσιῖτες ὑπὲρ του στοῦν Θρόνο τῆς Χάριτος.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ πού ὁ «*Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης*» ἀνέτειλε καὶ στὴ Λευκάδα, θερμαίνοντας τίς καρδιές τῶν πρώην εἰδωλολατρῶν κατοίκων τῆς καὶ διαλύοντας τὰ σκοτάδια τῆς πλάνης, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ δὲν ἐγκατέλειψε τὸ νησί. Στίς δυσσιώνες, πολλές φορές, ἱστορικὲς συγκυρίες, ὅταν τὰ κύματα τῶν λοιμικῶν νόσων, τῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν, τῶν αἰρέσεων καὶ τῆς πλάνης ἀπειλοῦσαν νὰ καταποντίσουν τὸ ἱερώτατο σκάφος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας καὶ αὐτανδρο τὸ νησί, ὡς ἄγκυρα «*ἀσφαλῆς καὶ βεβαία*» πρόβαλλε ἡ πίστη στοῦν Χριστό, τὸν ἀπλανῆ Κυβερνήτη. Ὡς πηγές ἐλπίδας καὶ παρηγοριᾶς φωτίζουν τὸ πέλαγος τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, προσωπικοῦ καὶ συλλογικοῦ, οἱ ἁγιασμένες μορφές τῶν Ἀγίων μας, πού ἐτάχθησαν φᾶροι τηλαυγεῖς μεσοπέλαγα, νὰ προφυλάσσουν τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὰ «*χαλεπά κλυδώνια*» τῶν δοκιμασιῶν.

Καθιερώνοντας τὴ νέα αὐτὴ ἑορτὴ ἡ τοπικὴ μας Ἐκκλησία, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας π. Θεόφιλο, μιμεῖται τὸν εὐγνώμονα Σαμαρείτη Λεπρό τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψε γιὰ νὰ ἀποδώσει τὴν ὀφειλόμενη εὐχαριστία στοῦν Εὐεργέτη Του.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὴ θέσπιση τῆς κοινῆς αὐτῆς ἑορτῆς τῶν Ἀγίων πού, οὕτως ἢ ἄλλως, μεμονωμένα τιμῶνται καὶ ἐν γένει συνδέονται μὲ τὸ νησί μας, τὴ συστηματοποίηση τῆς τιμῆς τους βοηθοῦν:

α) ἡ ἔκδοση τόμου ἱερῶν ἀκολουθιῶν, μὲ τὸν τίτλο «**Λειμωνάριον Λευκάδος καὶ Ἰθάκης**», ἡ ὁποία ἀναμένεται μέσα στοῦν Ἰούλιο, ἀπὸ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἐνορίας μας, καὶ

β) ἡ ἀγιογράφισις τῆς κοινῆς ἱερᾶς εἰκόνας τῶν Ἀγίων (βλ. ἐξώφυλλο περιοδικοῦ), μὲ τὴν ἐπωνυμία «**Οἱ Ἅγιοι τῆς νήσου Λευκάδος**», ἔργο τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς Παναχράντου Μεγάρων (τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου), μὲ εὐθύνη καὶ δαπάνη τῆς Ἐνορίας μας, ἡ ὁποία θὰ τεθεῖ μόνιμα γιὰ νὰ τὴν ἀσπάζονται τιμητικὰ οἱ πιστοὶ σὲ εἰδικὸ προσκυνητᾶρι, στοῦν Ἱερό Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Πρόκειται γιὰ μία πρωτότυπη ἀγιογραφικὴ σύνθεση καὶ ταυτόχρονα γιὰ ἕνα ἐξαιρετικὸ εἰκαστικὸ ἔργο. Χωρὶς νὰ ἀφίσταται ἀπὸ τοὺς κανόνες τῆς Ὁρθόδοξης ἀγιογραφίας, ἀποτυπώνει τίς μορφές τῶν Ἀγίων μας μὲ ζωντανὰ χρώματα καὶ γλυκιές (ὄχι γλυκερές) ὄψεις. Τίς συνδυάζει ἀκόμη μὲ τὴν ἀποτύπωση

προσκυνηματικῶν τόπων καί ιστορικῶν στιγμῶν τῆς ἀγιολογίας καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ νησιοῦ μας. Τό στυλβωτό χρυσό φόντο αἰσθητοποιεῖ τήν ὑπερουράνια λαμπρότητα, τῆς ὁποίας μέτοχοι εἶναι οἱ Ἅγιοί μας.

Περιγράφοντας τήν εἰκόνα αὐτή ἐπιχειροῦμε νά προσεγγίσουμε συνοπτικά τίς ἀγιασμένες μορφές πού θά τιμῶνται στό ἐξῆς ἀπό κοινοῦ, ὅπως προαναφέραμε:

Στό κέντρο τῆς εἰκόνας δεσπόζει ἡ παράσταση τῆς **Παναγίας τῆς Φανερωμένης**, πολιούχου τῆς νήσου Λευκάδος. Ὡς Βασίλισσα Οὐρανοῦ καί γῆς ἡ Θεοτόκος, κάθεται σέ ψηλό θρόνο καί κρατάει στά γόνατά Της, ὡς Θεομάννα, τόν Ποιητή τοῦ κόσμου. Δεξιά καί ἀριστερά, ἀπονέμουν προσκυνήματα στόν Κύριο καί τήν Παναγία Μητέρα Του («σεβίζουν») δύο «Ἄγγελοι Κυρίου», ὅπως ἀναγράφεται στά φωτοστέφανά τους.

Λίγο πιο κάτω, στέκεται ὄρθια ἡ πολιούχος τῆς πόλης τῆς Λευκάδας, **Ἁγία μεγαλομάρτυς Μαύρα** καί, μέ τά χέρια ὑψωμένα ἱκετευτικά, παρακαλεῖ τόν Κύριο γιά τήν πόλη πού τῆς ἐμπιστεύθηκε νά προστατεύει.

Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι ὁ θρόνος τῆς Θεομήτορος, ὡς προστάτιδος καί ἐφόρου τοῦ νησιοῦ, στήν εἰκόνα ἐμφανίζεται νά ἐδράζεται πάνω στά λευκαδίτικα βουνά, ἐνῶ τά πόδια τῆς Ἁγίας Μαύρας, πολιούχου τῆς πόλεως εἰδικότερα, στηρίζονται πάνω στήν πόλη τῆς Ἀμαξικῆς ἢ Ἁγίας Μαύρας, τῆς σημερινῆς πόλης τῆς Λευκάδας δηλαδή.

Στά ἀριστερά τοῦ θεατῆ καί δεξιά τῆς Παναγίας, στήν πρώτη σειρᾶ, φαίνεται νά ἀπονέμει σέβη καί νά ἱκετεύει τόν Χριστό ὁ φωτιστής τοῦ νησιοῦ μας καί ὀλόκληρου σχεδόν τοῦ πρώην «ἐθνικοῦ» κόσμου, ὁ Ἅγιος **Ἀπόστολος Παῦλος**. Συμπαραστάτες καί στή δέηση αὐτή ἔχει τούς δύο «συνεργούς» του στόν εὐαγγελισμό τῶν «ἐθνῶν», **Ἁγίους Ἀποστόλους Ἀκύλα καί Ἡρωδίωνα**.

Στήν ἀπέναντι πλευρά ὀριζοντίως, δεξιά τοῦ θεατῆ, παρακαλοῦν ὄρθιοι τόν Κύριο οἱ «διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων», οἱ τέσσερις πρῶτοι γνωστοί ἐπίσκοποι Λευκάδος: ὁ συνοδός τοῦ Ἁγ. Ἡρωδίωνα, **Ἅγιος Σωσίων**, πρῶτος ἐπίσκοπος Λευκάδος καί τρεῖς Ἐπίσκοποι Λευκάδος, οἱ ὁποῖοι ὀρθοτόμησαν τόν Λόγο τῆς Ἀληθείας σέ ἰσάριθμες Οἰκουμενικές Συνόδους: ὁ **Ἅγιος Ἀγάθαρχος** τῆς Α', ὁ **Ἅγιος Ζαχαρίας** τῆς Β' καί ὁ **Ἅγιος Πελάγιος** τῆς Στ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Στήν ἴδια πλευρά τῆς εἰκόνας, πίσω ἀπό τούς Ἁγίους Ἐπισκόπους τοῦ νησιοῦ μας, εἰκονίζονται οἱ **πέντε ἀνώνυμοι Ἅγιοι Θεοφόροι Πατέρες** τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οἱ ὁποῖοι ἀκολούθησαν τόν Ἅγιο Ἀγάθαρχο κατά τήν ἐπιστροφή του ἀπό τή Σύνοδο ἐκείνη στό νησί καί τήν ἱερά ἐπαρχία του. Μόνο ὁ Θεός γνωρίζει τά ὀνόματά τους. Ἐμεῖς πληροφοροῦμαστε μόνο ἀπό τήν παράδοση ὅτι οἱ δύο ἐξ αὐτῶν μόνασαν στό σημεῖο πού βρίσκεται σήμερα ἡ Ἱ. Μονή Φανερωμένης καί οἱ ἄλλοι τρεῖς στό ὀμώνυμό τους ἱερό Ἡσυχαστήριο, στήν περιοχὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Κατέχουν παρά ταῦτα ξεχωριστή θέση στήν εὐλάβεια τῶν Λευκαδιτῶν.

Ακόμη, στά ἀριστερά τοῦ θεατῆ ἀπεικονίζονται πέντε Ἅγιοι Ἐπίσκοποι πού συνδέονται μέ τό νησί: ὁ **Ἅγιος Νικόλαος, ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας** καί ὁ **Ἅγιος Δονᾶτος, ἐπίσκοπος Εὐροίας**, τῶν ὁποίων τά σκηνώματα πέρασαν ἀπό τό νησί, καθὼς οἱ ἄρπαγες τῶν τιμαλφῶν καί τῶν ὀσίων τῆς Ὁρθόδοξης Ἀνατολῆς Σταυροφόροι τά μετέφεραν πρὸς τή Δύση (τό μὲν στό Μπάρι, τό δέ στή Βενετία): ὁ **Ἅγιος Βησσαρίων, μητροπολίτης Λαρίσης**, ὁ ὁποῖος θαυματουργικά ἀπήλλαξε τό νησί ἀπό τὴν πανῶλη τό 1743, μετὰ τὴν μετακομιδὴ τῆς «Ἁγίας Κάρας» του· ὁ **Ἅγιος Διονύσιος, ἀρχιεπίσκοπος Αἰγίνης**, ὁ γόνος καί πολιοῦχος τῆς Ζακύνθου, πού διέσωσε τό νησί ἀπό τὸν φοβερό σεισμό τῆς 16^{ης} πρὸς 17^η Δεκεμβρίου 1869, ἀνήμερα τῆς μνήμης του· ὁ **Ἅγιος Νικήτας, μητροπολίτης Χαλκηδόνος**, τέλος, σπουδαία πατερικὴ μορφή ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Εἰκονομαχίας, τοῦ ὁποῖου ἡ ἱερά εἰκόνα θαυματουργικά βρέθηκε στό χωριό (ἀπόκορημνη ἀκτὴ τότε) πού σήμερα φέρει τό ὄνομά του καί τὸν τιμᾶ ὡς προστάτη του.

Στὴν ἴδια πλευρὰ τῆς εἰκόνας ἡ ἀγιογράφος μοναχὴ παρέστησε ἀκόμη μέ τὸν χρωστήρα τῆς τὸν **Ἅγιο νέο Ἱερομάρτυρα καί Ἰσαπόστολο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλό**, ὁ ὁποῖος πέρασε ἀπὸ τὴν ἐνετοκρατούμενη Λευκάδα λίγο πρὶν τό μαρτυρικὸ του τέλος· τὸν **Ὅσιο Λουκᾶ τὸν ἐν Στειρίῳ**, αὐτὸν τὸν τηλαυγῆ φάρο τῆς βυζαντινῆς Ἑλλάδος (σημ. Βοιωτίας) τοῦ 10^{ου} αἰ., τοῦ ὁποῖου τό λείψανο πέρασε ἀπὸ τὴ Λευκάδα πάλι ἐξαιτίας τῶν Σταυροφόρων· τὸν **Ὅσιο Γεράσιμο, τὸ Νέο Ἀσκητῆ, τὸν ἐν Κεφαλληνίᾳ**, στὸν ὁποῖο πιθανώτατα οἱ Λευκαδίτες ἀπέδωσαν τὴ σωτηρία τους ἀπὸ τὴν φοβερὰ ἀπειλητικὴ πολιορκία τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων τό 1807, ἀνήμερα τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ ἱ. σκηνώματός του· ἕναν νέο, Ρῶσο στὴν καταγωγή, Ἅγιο τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν **Ὅσιο Θεόδωρο Οὐσακῶφ**, τὸν ὁποῖο ἡ Λευκάδα καί τά ὑπόλοιπα Ἐπτάνησα γνώρισαν ὡς ναύαρχο τοῦ Ρωσικοῦ στόλου καί ἰσχυρὸ ἄνδρα τῆς Ρωσοτουρκικῆς συμμαχίας πού ἀπελευθέρωσε τά νησιά ἀπὸ τοὺς «Δημοκρατικοὺς Γάλλους» τό 1799, ἐγκαταβίωσε ὅμως στή μονὴ Σαναξαρίου τῆς Οὐκρανίας μετὰ τὴν ἀποστρατεία του καί εἶχε τέλη ὀσιακά.

Στὴν ἀπέναντι πλευρὰ τῆς εἰκόνας, δεξιὰ τοῦ θεατῆ, ἀπεικονίζεται ἡ μαρτυρικὴ τριάδα τῆς 11^{ης} Νοεμβρίου –οἱ **Ἅγιοι Μηνᾶς, Βίκτωρ καί Βικέντιος**- οἱ ὁποῖοι ἐμαρτύρησαν μὲν σέ διαφορετιό τόπο καί χρόνο, διέσωσαν ὅμως ἀπὸ κοινοῦ τὴ Λευκάδα ἀπὸ τὴν «φοβερὰ τοῦ σειμοῦ ἀπειλή» στίς 11.11.1704, κατὰ τὴ μαρτυρία κατοίκων τῆς πόλεως, ἀλλὰ καί τοῦ τότε Ἐνετοῦ Ἀνώτερου Προνοητῆ Λευκάδας. Πίσω ἀπὸ αὐτοὺς, δύο γυναικῆς μάρτυρες τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων: ἡ **Ἁγία Βαρβάρα**, πού ἀπάλλαξε τό νησί ἀπὸ τὴν ἀσθένεια τῆς «εὐλογιάς» τό 1922 καί ἡ **Ἁγία Κυριακή**, τῆς ὁποίας τό εἰκόνισμα βρέθηκε μέ θαυμαστό τρόπο ἀνάμεσα στά βράχια τῆς ἀκτῆς στή χερσόνησο Γένι, ἀπέναντι ἀπὸ τό σημερινὸ Νυδρί.

Διαπιστώνει κανεὶς πὼς ἡ Λευκάδα δέν εὐμοίρησε νά διαθέτει κάποιον ἐπώνυμο, πασίγνωστο Ἅγιο ἢ νά φιλοξενεῖ κάποιον ἄφθαρτο σκῆνωμα, ὅπως τά ὑπόλοιπα Ἐπτάνησα, δέν ὑστερεῖ ὅμως σέ χάρη καί εὐλογία ἀπὸ τὸν Θεό καί δέ μένει ἀτείχιστη ἀπέναντι στίς προσβολές τῶν ὀρατῶν καί ἀοράτων ἐχθρῶν.

Ἡ ἀγιότητα ὅμως δέν εἶναι ὑπόθεση τῶν ἀγιολογικῶν δέλτων καί τῶν συναξαρίων μόνο. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν «ἀγιοποιεῖ», δέν κατασκευάζει Ἁγίους, ἀλλά μέ τήν κεκανονισμένη διαδικασία τῆς ἔκδοσης Πατριαρχικῶν Πράξεων, μέ τίς ἱερές ἀκολουθίες, μέ τά εἰκονίσματα κ.ἄ. τρόπους διακηρύσσει ἀπλῶς αὐτό πού ἡ συνείδηση τοῦ πληρώματός της, κλήρου καί λαοῦ, ἔχει προηγουμένως συνειδητοποιήσει -ἀφοῦ εἶναι συνήθως ἡ «ἀγιότης μαρτυρουμένη» μέ θαυμαστά σημεῖα- καί ἀναγνωρίζει: ὅτι κάποια μέλη Της ἔγιναν «εὐάρεστα τῷ Θεῷ» γιά τόν πνευματικό τους ἀγῶνα ἢ ἔστω γιά τήν ὀλόθυμη μετάνοιά τους τήν ὑστατη στιγμή (ὅπως ὁ Ληστής πάνω στό Σταυρό) καί ἀξιώθηκαν νά κοινωνοῦν τῆς Θεότητός Του στή Βασιλεία Του, «εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Οἱ ἄνθρωποι, λοιπόν, δέν μποροῦμε νά γνωρίζουμε τά ἑκατομμύρια ὀνόματα «τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῷ εὐαρεστησάντων», πού ἐξεμέτρησαν τό ζῆν «ἐν ὁσιότητι καί δικαιοσύνη» εἴτε «ἐν ὄρεσι καί σπηλαίοις καί ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς» εἴτε διά τοῦ μαρτυρίου τοῦ αἵματος ἢ τῆς συνειδήσεως εἴτε ἀκόμη καί μέ τό σιωπηλό μαρτύριο τῆς ἀφάνειας, δίπλα μας, ταπεινά καί ἀθόρυβα, στήν πόλη καί στή γειτονιά μας, «τόν ὄνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ φέροντες».

Γιά τόν Χριστιανό ἰσχύει τό «οὐχ ὁ τόπος, ἀλλ' ὁ τρόπος». Δέν χρειάζεται νά καταφύγουν ὅλοι σέ ἀσκητήρια ἢ μονές γιά νά σωθοῦν, μακριά ἀπό τόν «κόσμο». Φτάνει νά θυμηθοῦμε τόν φτωχό, ταπεινό μπαλωματή πού συνάντησε μέσα στήν πολύβουη Ἀλεξάνδρεια ὁ μέγας ἀσκητής καί «καθηγητής τῆς ἐρήμου», Ὅσιος Ἀντώνιος καί ἔνοιωσε νά ὑστεροῦν οἱ ἀσκητικοί του κάματοι μπροστά στήν ταπείνωση τοῦ ἄσημου «σκυτοτόμου». Ἐπίσης, ἄς φέρουμε στό νοῦ τήν ἄτεκνη γυναίκα τοῦ Κουμπῆ, στόν παπαδιαμαντικό «Γάμο τοῦ Καραχμέτη», πού ὑπέστη μύριες ὄσες κακοπάθειες καί προσβολές ἀπ' τό σύζυγό της γιά τήν ἀτυχία της, ἀλλά ὑπέμεινε καρτερικά τήν προσβολή τοῦ χωρισμοῦ, τή συμβίωση μέ τή νέα σύζυγο κάτω ἀπ' τήν ἴδια στέγη καί τήν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν του, γιά νά βρεθοῦν τά λείψανά της μετά τήν καθιερωμένη ἀνακομιδή, τρία χρόνια ἀπ' τήν κοίμησή της, στό χρῶμα τοῦ κεχριμπαριοῦ εἰς ἔνδειξιν ὁσιότητος καί ἀγιασμοῦ.

Ἀλλά καί πόσες εὐλαβεῖς καί ταπεινές ὑπάρξεις δέν πέρασαν δίπλα μας, «ἀλαφροπατώντας», μέ πέρασμα σιγανό καί ταπεινό ἀπ' τίς γειτονίες, τίς ἐνορίες μας ἢ τά παλαίφατα μοναστήρια καί τά ταπεινά μονύδρια τοῦ νησιοῦ μας... Ὁ καθένας, λοιπόν, δίνει τόν ἀγῶνα του «ἐφ' ᾧ ἐτάχθη», μέ ξεκάθαρο τόν στόχο τοῦ ἀγιασμοῦ καί ἀδιάκοπη λαχτάρα τήν μίμηση τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, τό βάδισμα στά ἴχνη Του.

Ἀντιπροσωπεύοντας ὅλες αὐτές τίς ἀφανεῖς ὀσιακές μορφές, στό πάνω μέρος τῆς εἰκόνας, καί στά δεξιά καί σ' ἀριστερά, ἀπεικονίσθηκαν οἱ κορυφές μερικῶν κεφαλῶν, ἐστεμμένων μέ φωτοστέφανα, χωρίς νά φαίνονται τά πρόσωπα ἢ νά ὑπάρχει ἐπιγραφή. Τά ὀνόματά τους «μόνος Θεός γινώσκει» καί εἶναι γραμμένα ἀνεξίτηλα «ἐν βίβλῳ ζωῆς».

Στή βάση τῆς εικόνας, μέ νατουραλιστικό σχεδόν τρόπο καί μέ τή χρήση φωτογραφιῶν –προτύπων, ἀποτυπώθηκε ἡ πόλη τῆς Λευκάδας μέ τούς σημαντικότερους ἱερούς τόπους τοῦ λευκαδίτικου ἀγιολογίου: τήν Ἱερά Μονή Φανερωμένης, ὅπου φυλάσσεται ἡ πάντιμη εἰκόνα τῆς Κυρᾶς τοῦ νησιοῦ, ὅπου συνέτριψαν οἱ Ἅγιοι Ἡρωδίων καί Σωσίων τό ξόανο τῆς «θεᾶς» Ἀρτέμιδος τῆς Λευκαδίας, ὅπου ἐγκαταβίωσαν οἱ δύο ἐκ τῶν πέντε Θεοφόρων Πατέρων, ὅπως εἶπαμε· τό Ἱερό Ἡσυχαστήριον τῶν (ὑπολοίπων τριῶν) Ἁγίων Πατέρων· τό σπηλαιῶδες ἐξωκλήσι τοῦ Ἁγίου-Γιάννη τοῦ Ἀντζούση, στήν ὁμώνυμη βορειοδυτική παραλία τῆς πόλεως καί, τέλος, καλλιτεχνική ἀδεία ἐνωμένο μέ τό νησί τῆς Λευκάδας, «τό ἐν Λευκάδι φρούριον τῆς Ἁγίας Μαύρας», μέ τόν φερώνυμο τῆς Ἁγίας ναό.

Ἐπίσης, στή θάλασσα πού ἀπλώνεται στό κατώτερο μέρος τῆς εικόνας, ἀπεικονίζονται δύο πλεούμενα μέ πάνσεπτα «φορτία». Στό ἕνα, ἐξ ἀριστερῶν, ἐπιβαίνει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μέ τούς «ἐν Κυρίῳ συνεργούς» του, Ἀποστόλους Ἀκύλα καί Ἡρωδίωνα καί τόν Ἅγιο Σωσίωνα, πρῶτο ἐπίσκοπο Λευκάδος. Μοιάζει νά εἶναι «ἡ ναῦς (τό πλοῖο) τῆς Ἐκκλησίας», πού κατευθύνεται γιά νά προσορμισθεῖ στά φιλόξενα, ὅπως ἀποδείχθηκε, ἀκρογιάλια τῶν λευκαδίτικων ψυχῶν. Στό δεύτερο, στά δεξιά μας, ἀπεικονίζεται μιά σπουδαία καί κομβικῆς, γιά τήν τοπική μας ἐκκλησιαστική ἱστορία, σημασίας μορφή, ἡ βυζαντινοσέρβα βασίλισσα Ἑλένη Παλαιολογίνα –Βράνκοβιτς, μέ τό συνοδό της, ἱστορικό τῆς Ἀλώσεως, Γεώργιο Φραντζῆ καί τή θυγατέρα της, Μηλίτσα, πού πηγαίνει ὡς ὑποψήφια νύφη στό νησί. Ἡ βασίλισσα Ἑλένη, πού συνέβαλε στήν οἰκοδόμησι μόνων καί ναῶν στή Λευκάδα, μέ τή στήριξη τοῦ γαμπροῦ της, ἡγεμόνα τοῦ νησιοῦ, Λεονάρδου Γ' Τόκκου, κρατάει στά χέρια της τήν εἰκόνα τῆς Ἁγίας Μαύρας, ἡ ὁποία διέσωσε τό πλεούμενο καί τή βασιλική συνοδεία ἀπό καταποντισμό.

Ἡ εἰκόνα αὐτή, πού προβάλλει μέ τέτοια ἀξιοζήλευτη ἐνάργεια τούς μόνους ἀλάνθαστους ὁδοδείκτες μας πρός τήν ὄντως Ζωή, τούς Ἁγίους τοῦ τόπου μας, μᾶς βοηθάει πράγματι νά προσανατολιστοῦμε καί πάλι πρός τό σωτήριο, ἀλλά –φεῦ!- τόσο λησμονημένο στίς μέρες μας, ὄραμα τῆς ἀγιότητος.